

Передплата

на «РУСЛАНА» вписати:

в Австрії:

на цілий рік 20 кор
на пів року 10 кор
на чверть року . . . 5 кор
на місяць 1-70 кор

За границею.

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Подати число по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирнеш ми очи і душу ми вирнеш: а не возьмеш милости, віра не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дні крім неділь і руских свят о 5½ год. пополудні.

Редакція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. І. п. Дольбуше (Журичани). Експедиція місцова в Агелци Соколовського в швейцарській Гаремаші.

Русланці звертає ся лише на поше єдиного застереження: — Редукційні нечесні і вільні від порга. — Оголошена значайні промацати ся по шій 20 с. від сторони, а в «Надсавіні» 40 с. від сторони. Подати і приватні доноси по 31 с. від сторони.

Політична робота у Відні.

(X) Від середи наддунайська столиця оживила ся наслідком нарад різних політичних і парламентарних чинників. Передовсім розпочала угорська делегація дальші наради, перервані перед Різдом після ухвалення спільної бюджетової провізорії і відбула в середу пополудні півну сесію, а в четверту комісія для заграничних справ мала перевести розправу над выводами гр. Голуховського про заграничну політику. Після того має військова комісія розпочати розправу над військовим бюджетом, а при сій нагоді сподівають ся заяви міністра війни Пітрайха, яка має бути рішачою для найближшого положення в Угорщині. Міністер війни має дати поясненя не лише що-до духа, в яким думає вести свій ресор, але й про переведеня внутрішних реформ, які заповів гр. Тіса в своїй програмі.

В середу зібрала ся у Відні також парламентарна комісія молодоческа, щоби нарадити ся над політичним положенням і ухвалити про дальше тактичне поступоване. Імовірно буде предметом нарад також порупування з різних боків справа німецько-чеського порозуміння.

Oesterr. Volksztg. подає основи і витичні точки, яких міродатні круги думають придержувати ся з почином і при веденю сих переговорів. Сей дневник зазначає, що мимо неохоти з чеського боку, не устать з неурядового боку змаганя, щоби довести до таких переговорів поміж Німцями а Чехами. Правительство з свого боку запевняє, що не думає уступити із становища неутралности. Уступки в національних справах можуть бути зроблені лише за згодою обидвох народностей. Є надія, що винайдемо компенсаційних предметів можна буде довести до можливости порозуміння. Запевняють, що пересправи про університетске питанє, скоро раз пічнуть ся, не обмежать ся спором між Німцями а Чехами на Моравії, але мають обняти також університетські справи в інших краях. Сей намір має звязь із свогочасним бажанем міністра-президента д-ра Кербера, щоби коштом німецько-чеського спору не занедбувати інших країв австрійських (такий погляд зовсім оправданий і справедливий і при сій нагоді належало-б також довести до упорядкування відносин на львівським університеті, що дають безнастанні поводи до національних спорів і розладу. — Ред. Русл.). Але не лише в тім напрямі намірено рівномірно трактувати обидві народности, але й що-до чеської мови у внутрішнім урядованю, котра дальшу має досягність, як ціла університетска справа. Дятого має бути Німцям зроблена рівновартна уступка, щоби они згодили ся з цілого обсягу язикового питаня виділити сей один предмет. Політики, котрі обняли ролю посередників, думають, що сими уступками мають бути засновини нових епископств в Чехах, а іменно в Хебі (Егер) і в Кутній Горі (Кутенберг). Окрім того мала би ще бути утворена в Хебі дирек-

ція державних залізниць. Але чи такі уступки схотять Німці уважати рівновартними, можна дуже сумнівати ся. Всеж таки з усіх тих підготовок можна здогадувати ся, що міродатні круги намірають довести не односторонню дорогою до розмотаня внутрішнього положеня, лише в порозуміню з обидвома споричними сторонами.

Сьогодні знов збирає ся у Відні парламентарна комісія клубу німецьких людо-вців, щоби нарадити ся в справі відомої резолюції, ухваленої в австрійській делегації на внесене д-ра Дершата. Як відомо, др. Дершата став наслідком сеї резолюції, котра признає монарєї виключні права начальні що-до війска, предметом завзятих нападів своїх політичних товаришів і зложив задлятого провід клубу німецьких людо-вців. Чи нарада ся доведе до поладженя клубового розладу, чи доведе до розділу сторонництва людо-вців, се покаже найближца будучина.

В тих днях отже можна сподівати ся важних вислідів згаданих вгорі нарад, котрі неперечно причинять ся до проясненя внутрішньо-політичного положеня в Австрії, а вчаси і відносин парламентарних в угорським соймі.

Д О П И С Ь.

З Буковини.

(Січ на Буковині).

В неділю дня 24. н. ст. січня б. р. відбули ся в Кайводні на Буковині загальні збори гімн. і огневого тов-а «Січ». На ті збори крім відпоручників «Січ» в Кіцмани, Вашківцях н. Чер. і Лашківцях, прибули також в великим числі члени акад. тов-а «Січ» в Чернівцях, відпоручник гімн. тов-а «Сокіл» в Чернівцях, відпоручник Яричевский, писателька Маліцка з Лужан, судия О. Бурачівський з Кіцмани і велика сила народних учителів. Збори отворив надуч. в Кайводні п. М. Григорович і пояснив ціль і значіне «Січ» як тов-а гімнастичного і огневого. Після сього січовим батьком вибраво проф. Сильвестра Яричевского, що покликав на січову маму писательку Маліцку а на письменодців осавулу кіцманецкої «Січ» Т. Корійчука і ст. філь. Остана Сьвітлака. До старшини вибрано: учителя Николова як кошового, Ст. Бажана як осавулу, Георгія Гнідога як справника, Дмитра Мокевича як учителя і Дмитра Страдецкого як ескарбника; крім того вибрано четарів і хоружого. Нововибрані члени старшини зложили на руки січового батька приреченє, що сповняти муть свої обовязки, а січова мама приняла їм ленти. По виборі старшини промовляло багато бесідників, як С. Яричевский, ст. філь. Рожка, надуч. Прокопович, учит. Осип Безпалко і др. і всі они поясняли ціль і значіне «Січ» та остерігали зібраних селян перед кацапскою язвою, що розпанюшила ся в Кайводні і під покринкою православя і етвольогії на кождім кроці ставить перепону Русинам в їхній культурній роботі. Пра кінці зборів члени новозаснованої «Січ» відспівали кілька пісень з нот, а одна дівчина з Кіцмани прегарно виголосила поему Тараса Шевченка «Тополя»; по відспіваню «Не

пора» і «Ще не вмерла» кошовий учит. Николі около 7. год. вечером замкнув збори.

Се вже четверта «Січ», яка повстала на Буковині в протягу останних двох літ. Перша «Січ» на Буковині засновала ся тогді в Кіцмани, а відтак в Вашківцях н. Чер., в Лашківці і Кайводні. Невдовзі заснують ся також «Січ» в Шипинцях, Суховерхові і Лужанах. Всі «Січ» на Буковині розвивають ся дуже добре, хоч на кождім кроці кацапи в сполучі з всіма ворогами Русинів старають ся єствуючі «Січ» нищити (прим. в Кіцмани), або єниновати закладане нових і так приміром основателі «Січ» в Кайводні мусіли побороити чимало трудностей, які ставили їм кацапи, що в тім селі мають свою читальню, ба навіть позичкову касу. Однак мимо підпольної роботи кацапів і ворогів Русинів (себто ділчів і урядників Поляків і православних євядеників Румунів) раз засновані «Січ» на Буковині знаменато розвивають ся (вашківска «Січ» числить поверх 400 членів, а три другі звиш по 200 членів) і мають перед собою євітлу будучність. О. С.

Перед війною.

Всі звістки про розвій подій на далеком Сході стверджують, що війна стає майже неупикневою. Мимо уступчивости та щирої волі Росії поладити ріжницю на мировій дорозі, Японія розвивула прямо каригідну настійчивість і завзяте до війни. Утвердило ся пересвідченє, що Спол. Держави Америки стоять за Японією і підцьковують єї до війни. Америці треба нових рпків і в тій цілі ужила антаговізму Японії до Росії.

Обосторонні приготованя воєнні є найпевнішою заповідню оружною розправою. Безцільно не викдало би ся стільки грошів і труду, бо крім матеріальних страт було би се і деморалізацією для власної армії. Надію через Париж надійшла вістка з Петербурга, що там іменовано вже начального вождя над східно-азійскою армією в особі міністра війни, генерала Куропаткина.

Алексій Миколаєвич Куропаткин уродив ся р. 1848, а в р. 1864 вступив до служби першого туркестанського полку. По укінченю академії генерального штабу в Петербурзі, супроводжав французські війска підчас їх експедиції до Альжюру. Відтак боров ся в Туркестані, Кованді, Самарканді. Два роки пізнійше, у війні з Текеварменсом відзначає ся відбутєм величезного 1000 кілометрового маршу з Ташкенту до Телі і скорим здобутєм сего міста. В р. 1897 іменований начальним вождом Транскаспійского краю в єредущій Азії, а за рік опісля став покликаний до Петербурга на міністра війни в ранзі генерала піхоти і генерал-адютаанта. Куропаткин є знатком центральної Азії і уходить за знаменитого стратегіка. Перед роком відбув інспекційну подорож через Сибір до Східної Азії. Підчас війсквої паради в Порт Артурі а нагоди царских імянин, висказав був знаменної слова: «Мі гатові». Може і не думав тоді, що вже в таким короткім часі прийде ся єму доказати ділом, що справді Росія готова до оборони над Атлантиком.

Про єю готовість воєнню доносять такі дані:

Росія має тепер у Східній Азії:

1) Азіятицькі війська розльоквані в Ман- джурії і окрузі квантунським, зложені: з 6 бри- гад стрільців східно-сибирських, 1 сибір. резерв. бригади піхоти, 2 бригад кавалерії, 2 бриг. арти- лерії, 1 дивізії артилерії, 2 кінних батерій, 2¹/₂ баталь. саперів, 2 бриг. залізничних, 1 баталь. піхоти фортечної, 4¹/₂ баталь. артилерії фор- течної і 4 технічних компаній. Разом 53 бата- ліонів, 35 швадронів, 19 батерій, 17 компаній артиль. форт., 1 комп. пушок машинових, 1 комп. трену. 2) Європейські війська, конституючі тепер в східній Азії, іменню друга бригада 31. дивізії піхоти, стаціонована в Ко-Кевскоє і друга бри- гада 35 дивізії піхоти з дивізією артилерії, стояча в Спаскїм на північ від Владивостоку. 3) Ново сформовані сема і осьма бригада схід- но-сиб. стрільців по 10 баталь. кожда. 4) Сторожа залізнична манджурска, зложена з 4 бригад сто- рожи граничної (30.000 людей).

Разом на стопі мировій 155.000 людей.

Підчас мобілізації підноситься число ба- таліонів з 107 на 196, швадронів з 88 до 123, батерій з 34 до 59. З того 27 бат., 40 швадр. і 2 бат. (40.000 людей) достарчає Азія східна, 32 бат., 24 швадр. і 8 батер. (40.000 людей) виста- вляє округ східно-сибирський, 48 баталь., 24 швадр. і 24 бат. (66.000 людей) присилає Євро- па. Разом на стопі воєнній сила Росії виносить 298.000 людей, яких сконцентроване на здога- данім терені війни мусять тревати що най- менше 6 тижнів.

Надто може Росія довозити з Європи по 50.000 людей пересічно так довго, доки евен- туально Японія не опанує манджурскої заліз- ниці.

Сили Японії після найновіших даних скла- дають ся з 156 баталь. піхоти, 55 швадр. кавал- ерії, 114 батерій з 684 пушками, 13 баталь. піонерів, 1 баталь. служби залізничної, 1 відділу бальнового, 13 баталь. трену, 6 полків піхоти форт., 4 батерій форт. і обложничого парку. Ра- зом становить то 8.000 офіцерів, 145.000 людей і 21.000 коні. По мобілізації додає ся 104 ба- таль. піх., 26 швадр., 56 батерій, 26 комп. піо- нерів і 26 комп. трену. Разом 13.500 офіцерів і 520.000 людей, в чім 200.000 війська лівного, 100.000 армія територіяльна, решта міліції, обо- рона краєва і т. п. Узброєне становлять 65 мі- лім. карабіни репетірові ч. 96. Части війська має карабіни машинні. Артилерія пільна посі- дає 75 центиметрові скорострільні пушки. Мобі- лізація триває 8 днів. Перевіз всіх війск на те- рен війни найвище два тижні. В порівняно з Ро- сиею Японія має численнішу армію, але слабшу артилерію. Флота японська складає ся з 156 воєн- них кораблів різного типу з повністю 270.000 тон, озброєних 135 тяжкими, 430 середними і 950

скорострільними гарматами. Транспортна фльо- та може в перших днях мобілізації помістити відразу 30.000 людей з цілим воєнним апаратом, гарматами і кінями, а за вісім днів пізніше 60.000 людей. Під добу в японських пристанях стоїть 70 перевозових кораблів, кождої хвилі го- тових забрати воєнків.

Однак при тім не треба забувати, що Япо- нія веде заціпну війну, яка вимагає завжди більшої переваги сил. В виду сего винявши хи- ба случай недбалости або нездарности зі сто- роги російських полководців, сили Японії, вже після теперішньої стадії обопільних приготowań являють ся недостаточними до випертя росій- скої армії і не оправдують нічим завзятя Японії до війни і її певности побіди.

— **ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ.** При зміні місяця про- симо наших Вп. Передплатників о скорє відновле- нє передплати, зглядчо о вирівнанє залогостий та о приєднуванє нам нових передплатників.

На грошевих переказах просимо дуже чит- ко виписувати адресу: «Адміністрація часо- писи Руселан».

Ціна поодиноких чисел нашо часописи зни- жена на 10 сотиків.

Н О В И Н К И.

— **Календар.** В суботу: руско-кат. Ксені; рим.-кат. Д-роті. — В неділю: руско-кат. Гри- горія Богосл.; рим.-кат. Ромуальда.

— **Лицєміри.** Відповідати на всі брехні «Галі- чанина» — треба би хиба завести окрему, що- денну рубрику. А на те шкода місця, шкода слова. Однак вже через кілька чисел сей мо- сковський наймат веде наче то полеміку в «Ді- лом», чіпаючи ся кождого его вислову єдино в тій цілі, щоби вводити роздор в народоветий табор. В посліднім числі присвячує «Галічанін» цілий стовпець друку найординарнішим напад- стям і клеветам на особу пос. Барвіньского, яку він вибрав собі за камінь «преткновенія» в тій своїй підлій акції. Називаючи пос. Барвіньского «самозванцем», ось як представляє «Галічанін» справу его поновного вибору до сойму: «Наро- дний комітет» может себе ставити і підтверждати кандидатуру п. А. Барвіньского, но із сего ещо не следует, щоби по его примєру дожна була поступити руско-народная партія і ся управління, «Русская Рада» во Львові і «Народний Совет», ібо п. А. Барві ский ршительно нічим не дока- зал, що он перестал бити ставлєніком правитель- ства і польскаво комітєта. Підтверждєніє кан- дидатури человека, катораво все рускїя партії і групи признавали прямо ізмєніком народному делу і каторий не іскупіл своїх прєгршєній в віду народа, било би актом его деморалізації, а к тому, надєємся, управління руско-народної партії не приложит своїй руки. Такая есть асна- вная точка зрєнія на кандидатуру п. А. Барві- ньского. — Щоби відповісти на сю безличну ім- пертинєнцію, треба би хиба вернути до мину-

лих подій. За далеко нас завело би се, тому відповіжо коротко: Був час справді, де народо- вці пактували з «ізмєніками» та допомагали їм до мандатів. Але як-раз пос. Барвіньский ніколи не приложив до сего руки. І колиб ті люди, що брали почин в колишній г. зв. «новій ері» не були цофнули ся передчасно і безпідставно, то певно, що ний такі інституції як «Народний Дім» і «Ставропігія» були-б у наших руках, бо так тоді складали ся відносини, що можна було перевести радикальну асанацию москвофільства. Але хиткість деяких провідників, що більше старали ся о свою популярність, чим о добро народа, більше звєжали на гамір крикунів, чим розважне слово твердих політиків, — довело до нещасної памяти консолідації з «ізмєніками», в якій потонули не тільки надійні завязки здо- рової політики, але і почутє народного достоїн- ства та справедливости. У тих невідрадних ча- цах, на радисть «Галічаніна» і всіх ворогів укра- їнсько руского народа, справді панував остра- цизм, сліпе завзяте, безглузде крикунство, які мали заглушити нарушену народну совість задля союза з ренеґатами. Щоби закрити недостаток ідейности, а замість справжнього одушевленія, якого не могла розбудити консолідація зі зра- дниками народної справи, щоби викликати бодай роздратованє і ненависть — почато шукати собі жертв між синами і тружденниками власного народу. І тоді то особа п. Барвіньского стала пригідним жиром для підюдженої товпи. Але від того часу минули літа і неоднє змінило ся в дечім. Крикуни замовкли і зійшли з поля, як сніг перед весною, а здорові дуби, перебувши хуртовину знов завзелєли. І тепер народ бачить, що вирядив був тоді велику кривду особі п. Барвіньского, бо він цілям своїм житєм стоїть перед очима всіх як отверта книга, доказав, що трудив ся і трудить ся без перерви і без випо- чинку для здійсненія своїх обожаних ідеалів, для добра свого улюбленого народа. Тому то і давна сьніванка «Галічаніна» про «ізмєнічество» Бар- віньского, брєнить ний як якийсь незрозумілий відгук минулої епохи. А коли «Галічанін», ще завсїгди в Барвіньскім бачить свого найтяжшо- го ворога і против него звертає все завзяте сво- го скритуобийчого жала, то руский наріз з пе- вности витягне а того аргумент а contrario: Die schlechtesten Früchte sind es nicht An denen die Wespen nagen.

— **Доповняючі вибори до галицького сойму** ма- ють відбутися з початком мая. Доносять про се польскі часописи.

— **3 Читальні «Просьвіти» у Львові.** Річні за- гальні збори Читальні «Просьвіти» у Львові від- будуть ся в неділю дня 7. лютого о 6. год. ве- чером в комнатах Читальні (Ринок ч. 10, партер). Притім просимо уклінно Вп. Родимців а передо- всім Вп. Пані, щоби не лише свою службу на ті збори пустили, але заохочували знакомих робіт- ників і слуг до прибуття на згадані збори. По зборах приготує комітет для молодіжи не- сподіванки. — *Виділ.*

— **Для Львовян.** Вечерниці з танцями устроює «Клуб Русинок» дня 6. с. м. в комнатах «Рускої Бесіди» у Львові. Початок о 9. год. вечер. Вступ і К. Дохід призначений на «Приют для слуг».

— **3 Теребовельщини.** Нарада предсідателів Читальні «Просьвіти» з теребовельского повіта

Богдан Лепкий.

О Б Р А З.

(Конець).

VII.

Рута лишив ся сам. Чув, як його товариш скорими кроками біг по сходах, повтаряючи слово: шалений! Чув, як він луснув входови- ми дверми і як хідником почалапав до міста.

Здавало ся йому, що з тими кроками втік від нього послідний відгук сьвіта.

Хвилю слухав, чи не верне, а відтак сів перед образом і дивив ся на нього таким зором, якби о про- щєннє просив за зневагу, якої став поневільною причиною. Більше того не буде... Не буде? Хто йому ручить за се, що справді не буде, що лиш очи добрі та чисті глядїти муть на неї, що тільки красні та безвинні почування родити муть ся в душах видців під єї вражіннєм? Хто?...

І над його понурену голову почав спускати ся зо стелі великий стонотий павук і обмотувати його ніжними, як джожаннє етеру, а силь-

ними, як сталеві шнурі сїтками своєї сірої пражі — сумніву.

На дворі робило ся темно і по- чав падати сніг. Зразу білий, легкий, рідкий, як вишневий цвіт, потім густїйший, як лебединий пух а вкін- ци зовсім густий і грубий, як сіра, зимна заваніса. Хвилю заняв його той вид і навів якісь далекі, любі спомини.

Ось він дитиною малою роз- пліщує цікаві очи і ввидить в хаті якусь дивну ясність. Стає на рівні ноги і глядить в вікно. Перший сніг. Гей радости дитяча, невиваблява, шира а велика, не заступить тебе нічо, нічо у сьвітї!

Санки, повзанка на потоці і ве- лика біла баба... То колєсь. А тепер пуста комната, самота, невєрність і тривога.

Сніг паде, чимраз густїйший. Темнїє біла заваніса. В хаті робить ся не чорно, а якось брудно, буро.

Очи Руті відвертають ся від вікна і падають на образ. Видять його, хоть темно. Видять то тіло, без- замїтно красне, і тую ще красшу душу, що криєть ся в ньому, як цївний скарб в дорогоцінній посуді.

І як можна на такий вид дати приступ до свого серця якому

иньшому гостеві крім краси і до- бра? Не розуміє...

В ту хвилю зпоза образу ви- хляють ся якісь злобні очи і якісь глумливо викривлені уста шепчуть до нього: «Дикі вимоги, безосновні бажання! І за що ти, шалений чоло- віче, вигнає свого товариша з хати? За якусь вимріяну непорочність, що здавна належить до історії. Дити- но! Таж вона сама висьміяла би тебе, як фантаста, як аргиста з пу- стим жолудком, якому по кишках починає дур грати. Вона, що добро- вільво продала себе з душею і ті- лом, чуєш? — з тим яснєм, з тим прекрасним тілом!»

«Брешеш! — кричить Рута. — Не продала! І не добровільно. Я знаю, я все знаю. Ніхто не знає, лиш я!... А хоть би навіть про- дала, хоть би навіть, так що? Тоді мій твір ще цївнїйший, як незмін- ний відблиск змінчивої краси. Але вона не продала. Я знаю, я один знаю... Се лож, се подла клевета» — кричать, опускаюче ся немічно на своє місце.

Знов сніг, знов темрява брудна і знов ті злобні очи.

«Нічо не ествує в собі, лиш в нас» — Говорять глумливо викри-

влені уста. — І єї не знав ти та- кою, як була сама про себе, лиш такою, як відбила ся в тобі. Себе ти любив в нїй, самолюбє.

Не з води, анї з огня повстав сьвіт а з самолюбетва і все дієть ся з самолюбетва! І навіть той твій образ, пригадай собі, з чого пов- став? З обидженої гордості, з за- висти і з охоти перекопати сьвіт о своїй сьвіт! Ах, яке чисте жерело! Правда? Ти думаєш, що нічого не знаю. Сьміє ся, я знаю все, знаю!... і криєть ся за образ.

«Так — відповідає пригновле- ний Рута. — Так. В самолюбетві почав я свій образ, то правда. Але я визволив ся з нього, я прозрів і позбув ся тих оков, що путають людського духа в його безнастан- ному змаганню до ідеалу. Я тепер вольний!»

«Вольний? А чомуж тобі не байдуже, хто і як глядїти ме на твій образ хто і що думати ме пе- ред ним, хто і що говорити ме про нього? Відповіж, мій ти визволе- ний з пут еґоїзму, виспий, людський духу!... Мовчи?... Неміч! Неміч! Неміч!» кричать викривлені уста і ти- ми словами, як батогами женуть його в якусь пустку, в якусь за-

відбуде ся дня 9. лютого о 3. год. пополудни в льокалі «Рускої Бібліотеки» в Теревовлі.

— Цісар уділив в власних фондів комітетови будови церкви в Вільняских Угерцях на докінчене сеї будови, запомоги в сумі 100 К.

— Від Адміністрації «Ruthenische Revue» одержуємо отсе письмо в просьбою о поміщені: До Ви. Передплатників «Ruthenische Revue». Сям маємо честь звістити, що на жадані заграничних передплатників даємо робити для першого річника нашої часописи хорощі окладинки (Originalbanddecken). Хто з Ви. земляків схотів би мати такі окладинки, просимо свішити з замовленнями, щоби ми знали, кілько таких окладинок справити. Рівночасно повідомляємо, що третє число (erstes Februarheft) випшемо лише там, що прислали передплату за р. 1901. — Адміністрація «Ruthenische Revue».

— Пожарний «Сокол» в Грабівці, стрийського повіта, засновано на статуті львівського «Сокола». Намісництво затвердило вже статут.

— З Бережан пишуть нам: В «Селянській бурсі» основаній находом Філіп Тов-а педаг. на 17 питомців 7 одержало поступу дуже добрий, 6 добрий, а прочі достаточний. — Оноді була у на місника депутация тутешнього тов-а «Народний Дім» в справі безправного і безосновного замкнення салі гр. Дзедушицьким і намісник обіцяв в сю справу вглянути. Побачимо, чи додержать слова.

— В справі науки німецької мови в середних школах відбули ся крім першого ще два засіданя анкети. Предметом наради було: «Обмеження історично літературного матеріялу». До сего питаня забєрали голос три референти і поставили довгий ряд внесєнь, в яких домагають ся основної зміни програми науки німецької мови. Над внесєнями була довша дискусія, в якій брала участь майже всі члени анкети. На третім засіданю обговорювано справу введеня матеріялу, на яким могли би ученики набрати вирази в стилю, в мові і письмі. Перший референт директор Харкевич поставив отсі внесєня: 1) В підручнику для V і VI кл. будуть уступи змісту з буденного житя, звіти з подорожий, театральних представлень і т. д. найбільше в формі дьялогу. 2) На висшім степені науки в VII і VIII кл. предметом языкових вправ будуть по давані питання, які однак не виходять поза круг повяты учеників, питання з етики, філософії і естетяки, опираючі ся на лектурі. 3) В VII кл. займуть учеників також уступи із змістом, що лучив би ся з ріжними сторонами практичного житя: нр. про виріб веліза, наперу, скла, опис фабрик, вартатів і т. п. на основі техпольогічних таблиць. — Другий референт проф. Боберський домагав ся: 1) Відмінного як доси укладу підручника для кл. III і IV в тім напрямі, аби матеріял, що в них містить ся, був неначе основою для предметів науки в V кл.; 2) введеня до підручника V кл. уступів з буденного житя; більшого приміненя до лектури обовязкової і приватної творів прозаїчних, новістей, новель, драм і комедій; 4) значного обмеження історично літературного матеріялу. Над свми внесєнями переведено оживлену дискусію. Прозідник анкети замакаючи наради, зазначив, що кр. рада шкільна в порозуміню з референтами займе ся поладнанем послідного питаня, що до нарису ін-

струкції для науки німецької мови, коли буде порішена справа що до трех перших точок програми обговорених на анкеті.

— Заборона віча. Віче в Синькові, заліщицького повіта, що мало відбути ся дня 2. с. м., заборонив староста, задля епідемічних(?) недуг, про які там ніхто не чув.

— Підозрінний о шпіонство. Краківський Nargzód доносить: Перед кількома днями один із звісних підприємців, інженер Штробль, виїхав в товаристві ротмайстра жандармерії, оглядати залізничий шлях коло Красного за Львовом. По дорозі п. Штробль часто витягав свій записник і оглядав при тім околицю. Підворчивий ротмайстер попав на думку, чи случайно Штробль не є російським шпіоном. Тому з найближчої стації телеграфічної дав знати про се своїй команді у Львові. Зі Львова відповідено: Sofort in Haft nehmen! На другій стації вже ждали жандарми на п. Штробля і в імені права взяли его чємно в свою оніку. В які поясненя п. Штробля не помогли. П. Штробль поїхав з жандармами до Львова, і там по провіреню тогожости особи і по відповіднім вилегітимованю винучено п. Штробля яко невинного.

— Дефравдація в академічнім товаристві. В іденським академічнім товаристві для оніки і несєня помочи хорім академікам, найбільшій тамощнім студентем товаристві, відкрито дефравдацію, якої доуцєтив ся его секретар Шмеллебек. Він адефравдував в протягу 5 літ 30 до 40 тисячів корон. Шмеллебека увязнено.

— Слідство проти през. д-ра Малаховського. Дієні доносить з Відня: Проти надто високого виміру податків заробкового і особистого доходного внесла канцелярія адвокатів д-ра Малаховського і д-ра Бурета рекурс до найвисшого адміністративного трибуналу. На розираві перед трибуналом згодив ся заступник міністерства на рекурс, позаяк пересвідчив ся, що вимір є справді за високий і адміністративний трибунал зніс би его. Задля сего авернено всі акти до Львова з порученем приготування нового виміру Львівска податкова адміністрація, в цілі розвіданя про справдішний дохід сеї адвокатської канцелярії, розіслала квестіонар до многих осіб і промислових заведєнь, які мали мати зносини з канцелярією д-ра М. і Б. Квестіонар заключє між вишними питання, який гонорар заплатили клієнти канцелярії д-ра М. і Б. — Вислід сих доходжень становити ме основу до нового виміру податку так заробкового як і особистого доходного п. президента міста Львова, що хотів затати прихід своєї адвокатської канцелярії і платити менший податок, чим належало ся.

— Лучі N. Фізик Бльондло з Нансі слідячи за лучами ріжних тіл, відкрив лучі, які викликають фосфоресценцію в деяких хемічних мішанинах. Як Рентген назвав свої лучі X, так Бльондло назвав викриті ним лучі N. Сі лучі є, так як лучі Рентгена і раду, також проявою енергії, якої людскі змісли безпосередно не відчувають, але аж через фосфоресценцію деяких тіл, по переміні незнапої нам енергії в оптичну, людске око їх добачує. Дослідами над лучами N займає ся між иншими також фізіолог Шарпентє. Він викрив, що живучий людський організм висилає лучі N, а неживучий організм таких лучів не видає. З сего можна пізнати, чи

дана особа дійсно померла, чи находить ся в легаргю. Найсильніші лучі N видають в людським тілі нерви, а головню осередок нервів. Др. Шарпентє уживав при сих дослідах оловяного валка в середині порожнього з одним денцем, зробленим з препарату кальцієм сірки. Коли сей валок посував по людєким живучім тілі здовж дороги нервів, то кальцієм сірки світило, а максимум світла було на нервовім осередку. Сям чином можна провірити, де находять ся осередки нервів. Примір: В людським мозку є так звані звої Броки, де має бути осідок артикулованої мови. Коли яка особа говорить, а ми прикладемо згаданий валок до голови в тім місці, де є звої Броки, то замітимо сильніше освітленє кальцієм сірки. Шарпентє є сего погляду, що не лише мовз, але також думанє, яко умова праця, проявить ся тим способом для третях осіб і може колись настане нова наука: фізика мисленя і чутя.

— Подяка. На будову дому «Сокола» у Львові зложили ласкаво отсі Вп. Добродії: др. Коссак, лікар зі Львова, 30 К, С. Жуковський, настражник скарбу з Бжєска, і К. За сї лєнти складаємо Вп. жертводавцям найщиріше «спаси-6-г». Дальші лєнти на ту ціль приймаємо з найбільшою вячностю, тимбільше, що Сокільске гніздо у Львові мусимо збудувати найдальше до року. Bis dat, qui cito dat. — Старшина.

— Дрібні вісти. В львівським повіті лютують отсі пошестні недуги: Шкарлатина в Зарудцях, Зимній Воді, Поршній і Зашкові; дефтерит в Гаєх за Винниками; пятавистий тиф в Замарстинові (3 случая). — Wiener Zig. оголосила санкцію ухваленого галицьким соймом закона в справі грошевої піддержки для будови льокальної залізничі Львів-Підгайці. — У Львові заносить ся на страйк кравецких помічниць, занятых у моднярок, задля низької плати.

Страстні проповіді, д-ра І. Бартошевського, появили ся в книгарській розпродажі. Можна їх набувати по ціні 2 К або в Ставропільській книгарні у Львові, або у автора (Львів, ул. Дюма ч. 5), котрий на жаданє висилає як «Страстні проповіді» так і «Проповіді недільні» також на интенції богослужєбні. Небавом появлять ся також «Похоронні проповіді» сего автора. Замовляти на Служби Божі можна вже тепєр.

Посмертні оповістки.

— О. Іван Ревакович, вислужений парох Володзьки, скільського деканату, упокоїв ся дня 2. с. м. в 90. році житя, а в 64. р. свьященства. В. е. п.!

— О. Йосиф Яросевич, завідатель Хоросна, щирецкого деканату, упокоїв ся дня 31. січня в 39. році житя, а в 9. р. свьященства. В. е. п.!

Телеграми

з дня 5. лютого.

Бідєнь. Австрійска делегация приняла бюджет спільного міністерства скарбу, а заразом

щадню безконечну, повну неясних гадок, відорваних слів, вражінь і сиоминів непевних і як блискавки скорих.

Лєтять посеред них довго—довго аж нараз опиняють ся в сали. Образи, різьби, нарид. Перед його образом товпа. Приглядають ся, жартують, сьміють ся. Панове залицяють ся паням, паночки соромливо відвертають очи. «Як можна — говорять мами — такі неприличні малюнки вивішувати на публичний вид!»

Трудно — відповідає один з редакції найповажнішого дневника — штука, культура, поступ, трудно! — і витягає з кишені ліכותь.

Мірить образ вдовж і вишир, мірять руки, ноги, голову і записує всьо як слід. Потім відходить з міною побідника. На його місце приходить другий, в чорних шклах на носі і критикує барви. По нім приходять невиспані панове і заспані пані, невчені знатоки і сліпі меценати і тому хороvoudови, що плює, сичить, осидить, словами, зором, гадками — нема кінця.

Проч — кричить Рута, зриваючи ся зо сну — проч від мого образу! — але в тій хвили чує

якийсь гамір. Не знає, чи в сні, чи на яві, наслухує і перекоруєть ся, що то під його дверми перечить ся сторожика з лікарем. Не хоче його пустити. «Всякі наслідки беру на свою відповідальність!» — каже лікар і глупа жінка відчиняє двері. Рута рад вискочити вікном, або влізти в піч, або провалити ся крізь землю, але нема як, бо лікар вже подає йому свою товєту руку, а маленькими чорними очима сверлує його до наскрізь. «Як можна — говорять, клєпаючи Руту по раме-ни — як можна не покликати мене! Я що йно вчорз довідав ся від вашого товариша, що ви хорі і приходжу». «Алеж я здоров, здоров, здоровіший від вас!» — боронить ся Рута.

Лікар всьміхаєть ся і зацитькує його, як дитину.

«Так, не перечу, всі ми хорі. Вєсь свїт хорий. Але то недуга хровічна, до якої люди привикли. От возьмім, приміром, віспу. Яка вона була люта, коли в перве зявила ся в Англії в році...»

Рута знов хоче перебити, але лікар не зважав на нього. Він розумієть ся на тім. Прецінь кільканайцять літ лічить нервових синів шту-

ки, збираючи в нагороду галєрню їх творів.

«Навіть до холери привикли ми пане. І возьміть приміром статистику...»

«Алеж прошу мене звільнити від науки медицини — кричить Рута, — бо вона мене зовсім необходять, ані то я...»

Тільки спокую — відповідає лікар — придержуючи його в кріслі. Ви прецінь мушяна, так пануйте хоть трохи над собою. Нервові недуги потрібують трохи спільної праці лікаря і недужого. Будеґе ласкаві, покажіть мені руку».

«Не покажу, мені не хочеть ся, я, я, зовсім не маю руки» — відповідає роздратований Рута.

«Ага! Ви не маєте руки, при-такує з дивною усьмішкою лікар. «Коли так, то підождемо. А тимчасом оглянемо образ. Чудєсно! Лиш раджу не малювати дальше. Думаю, що я як-раз прийшов в хвили, коли годило ся відложити пензєль. Але все таки, позвольте, що зроблю вам одну замітку».

«Жадних заміток! — крикнув Рута. — Ані одного слова!»

«Ага, так, розумію. Отже ані слова. Тільки скажіть мені, як ви

закажете людям говорити і писати про свій образ.

Твори штуки стають власностю загалу і з хвилею, коли переступають поріг робітні, піддають ся загальному осудови. На се нема ради».

«Г! Власне, що є! — крикнув Рута, вбиваючи ніж в рожеву грудь чудової дівчини і шматуючи безмилосерно образ.

«Шалений! Що робиш? — кричав лікар імаючи його за руку і борикаючи ся з ним, як з безумною звїриною.

Хвиля глухого шамотання двох тіл, потім крик, шалений і велюдський, потім тупіт на сходах там і назад, туркіт воза, скрип дверей і тихо...»

За возом давить ся сторожика і сумно киває головою: «Кара божя, — говорить зітхаючи. Не буде йому добра, ой не буде. Ребра поломлять. А казалам, якби так Мартінку свьяту, або хоть чудотворного Миколу намалював, — не послухав».

В пусту комнату паде зимове, ясне та холодне сонце.

